

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre privind modificarea și completarea Normelor metodologice pentru aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 949/2017

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Prezentul proiect de act normativ a fost elaborat de Ministerul Finanțelor împreună cu Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației și Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, cu consultarea Băncii Naționale a României, în scopul punerii în aplicare a dispozițiilor art. II alin. (1) din Legea nr. 128/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată.

2.2. Descrierea situației actuale

În prezent, cadrul legal privind regimul acceptării la plată a instrumentelor de plată moderne este reglementat de:

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 949/2017 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată.

Prin acte normative succesive, au fost aduse o serie de modificări Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002, dintre care amintim:

- au fost incluse și autoritățile publice în categoria beneficiarilor plății care au obligația de a accepta încasări și prin intermediul cardurilor de debit, credit sau preplătite;
- au fost incluse contribuțiile, tarifele și sumele pentru serviciile prestate sau intermediare în categoria încasărilor pentru care este obligatorie acceptarea cardurilor de debit, de credit sau preplătite;

- s-a stabilit că încasările prin intermediul cardurilor de debit, de credit sau preplătite se pot efectua atât prin intermediul unui terminal POS, prin aplicații care facilitează acceptarea plăților electronice cât și prin sisteme electronice de plată la distanță/online;

- a fost reglementată posibilitatea ca instituțiile publice din sectorul de apărare, ordine publică și securitate națională să încaseze prin intermediul mijloacelor moderne de plată sumele prevăzute la art. 6 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 26/1994 privind drepturile de hrană, în timp de pace, ale personalului din sectorul de apărare națională, ordine publică și securitate națională și ale persoanelor private de libertate, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- a fost extinsă categoria persoanelor juridice care au obligația de a accepta ca mijloc de plată cardurile de debit, de credit sau preplătite, prin includerea în aceasta a persoanelor juridice care desfășoară activități de comerț cu ridicata și activități de prestări de servicii;

- au fost incluse în categoria persoanelor care au obligația de a accepta ca mijloc de plată cardurile de debit, de credit sau preplătite și persoanele fizice sau juridice, prevăzute la art. 4 alin. (1) din Legea nr. 265/2022 privind registrul comerțului și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu incidență asupra înregistrării în registrul comerțului, cu modificările și completările ulterioare;

- a fost modificat pragul, de la 50.000 euro în echivalent lei la 50.000 lei, începând cu care persoanele juridice care desfășoară activități de comerț cu amănuntul și cu ridicata, precum și cele care desfășoară activități de prestări de servicii au obligația de a oferi clienților posibilitatea de plată cu cardurile de debit, de credit sau preplătite.

- a fost modificat indicatorul în funcție de care se calculează pragul menționat anterior ca fiind încasările în numerar;

- a fost stabilit momentul nașterii obligației de acceptare de către persoanele juridice menționate anterior a cardurilor de debit, de credit sau preplătite, prin intermediul unui terminal POS și/sau al altor soluții moderne de acceptare, ca fiind începutul trimestrului următor celui în care încasările în numerar din cursul anului respectiv au depășit pragul de 50.000 lei;

- s-a prevăzut faptul că obligația de acceptare a cardurilor de debit, de credit sau preplătite, prin intermediul unui terminal POS și/sau al altor soluții moderne de acceptare nu mai subzistă în situația în care, timp de 2 ani consecutivi, pragul de 50.000 lei nu a fost depășit, precum și faptul că persoanele juridice menționate anterior pot opta pentru continuarea acceptării acestor instrumente de plată;

- a fost eliminată obligația evidențierii avansului în numerar pe chitanța emisă de terminalul de plată și s-a reglementat faptul că respectivul avans se evidențiază distinct pe bonul fiscal.

La inițiativa Ministerului Finanțelor, a fost constituit grupul de lucru pentru elaborarea proiectului de hotărâre pentru modificarea și completarea Normelor metodologice pentru aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002

privind introducerea sistemelor moderne de plată (proiectul), format din reprezentanți ai Ministerului Finanțelor, Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării (MCID), Autorității pentru Digitalizarea României (ADR), Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului și ai Băncii Naționale a României (BNR).

La momentul analizării O.U.G. nr. 193/2002, cu modificările și completările ulterioare, s-a constatat o neconcordanță în terminologia utilizată în cuprinsul alin. (3) și, respectiv, alin. (3¹) ale art. 1, aspect care făcea imposibilă aplicarea dispozițiilor legale de nivel primar, și, implicit, modificarea normelor metodologice, pentru corectarea acestei situații fiind necesară o nouă intervenție legislativă.

Astfel, prin art. VII din Legea nr. 370/2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1228/20.12.2022, au fost modificate prevederile legale menționate anterior în sensul raportării la un singur indicator, respectiv la încasările în numerar, pentru stabilirea pragului de la care devine incidentă obligația de a accepta ca mijloc de plată cardurile de debit, de credit sau preplătite.

Ulterior, în procesul de elaborare a proiectului, au fost formulate o serie de propuneri care au generat opinii divergente între membrii grupului de lucru, aspect care a condus la amânarea avizării propunerii legislative.

Pentru deblocarea situației, Ministerul Finanțelor a inițiat atât o corespondență cu instituțiile implicate cât și discuții cu reprezentanții acestora.

2.3. Schimbări preconizate

Având în vedere modificările aduse Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002, este necesară modificarea și completarea corespunzătoare a Hotărârii Guvernului nr. 949/2017 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată. Proiectul de act normativ vizează, în principal, următoarele aspecte:

- completarea noțiunii de *beneficiari ai plății* prin introducerea în această categorie a:

- autorităților publice și a instituțiilor publice din sectorul de apărare, ordine publică și securitate națională;

- profesioniștilor persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale, profesioniștilor societăți, societăți europene, societăți cooperative, societăți cooperative europene, organizații cooperatiste de credit, grupuri de interes economic și grupuri europene de interes economic, cu sediul principal în România, a sucursalelor acestora, precum și a sucursalelor persoanelor juridice enumerate cu sediul principal în străinătate;

- completarea definiției termenului de *comerciant* prin includerea în această categorie a persoanelor juridice care desfășoară activități de comerț cu ridicata și activități de prestări de servicii;

- ca urmare a diversificării serviciilor oferite de instituțiile de credit acceptante instituțiilor și autorităților publice în baza contractelor încheiate între acestea, s-a reglementat atât posibilitatea ca sumele achitate prin intermediul POS-urilor să fie transferate de bancă din contul colector - analitic cont beneficiar direct în conturile cărora sumele respective se cuvin deschise la Trezoreria statului, fără ca acestea să mai tranziteze contul de disponibilități al beneficiarului sumei deschis la Trezoreria Statului și din care ulterior să fie distribuite de către instituțiile și autoritățile publice respective cât și posibilitatea ca instituțiile și autoritățile publice să transfere sumele colectate în contul deschis la instituția de credit acceptantă în conturile corespunzătoare deschise la Trezoreria Statului;

- în contextul în care instituțiile și autoritățile publice utilizează POS-urile instalate la sediile acestora pentru un spectru tot mai larg de activități, astfel cum este și cazul instituțiilor publice din sectorul de apărare, ordine publică și securitate națională, s-au flexibilizat reglementările referitoare la informațiile pe care trebuie să le conțină documentul eliberat de acestea împreună cu chitanța emisă de POS către utilizatorul cardului, obligația fiind numai ca pe lângă data plății, acestea să cuprindă informații referitoare la obligațiile de plată achitate pe care instituțiile publice le consideră necesare în vederea înregistrării corespunzătoare în contabilitatea proprie a sumelor respective. Documentele trebuie să cuprindă informațiile respective atât în situația în care plata se efectuează prin intermediul POS-urilor instalate la sediile acestora cât și în situația în care plata cu cardul se efectuează prin sisteme electronice de plată la distanță/on line.

- eliminarea dispozițiilor cu caracter general referitoare la instrumentele moderne de plată pe care beneficiarii plății sunt obligați să le accepte pentru plata obligațiilor întrucât, pe de o parte acestea sunt detaliate clar în O.U.G. nr. 193/2002, iar pe de altă parte, ca urmare a evoluției cadrului normativ de nivel primar, respectivele instrumente de plată diferă de la o categorie de beneficiari la alta;

- eliminarea dintre operațiunile care trebuie efectuate în cazul acordării de avansuri în numerar a consemnării acestora pe chitanța emisă de terminalul de plată.

2.4. Alte informații*)

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic**)

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2. Impactul social

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

- 3.4. Impactul macroeconomic
- 3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici
- 3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat
- 3.5. Impactul asupra mediului de afaceri
- 3.6. Impactul asupra mediului înconjurător
- 3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării
- 3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile
- 3.9. Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- mil. lei						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		2025	2026	2027	2028	
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						

(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)
5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE
5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
5.6. Alte informații

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

- 6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
- 6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate
- 6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
- 6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative
- 6.5. Informații privind avizarea de către:
 - a) Consiliul Legislativ
Proiectul de act normativ se avizează de către Consiliul Legislativ
 - b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
 - c) Consiliul Economic și Social
Proiectul de act normativ se avizează de către Consiliul Economic și Social
 - d) Consiliul Concurenței
 - e) Curtea de Conturi
- 6.6. Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

- 7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

A fost respectată procedura de consultare prevăzută la art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, proiectul de act normativ, împreună cu nota de fundamentare aferentă, fiind afișate pe pagina de internet a Ministerului Finanțelor la secțiunea „Transparență decizională/Proiecte de acte normative.
- 7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Secțiunea a 8-a

Măsurile pentru implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

- 8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ
- 8.2. Alte informații

Față de cele de mai sus a fost elaborat proiectul de hotărâre a Guvernului privind modificarea și completarea Normelor metodologice pentru aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 949/2017, pe care îl supunem spre aprobare.

**Ministrul Finanțelor,
Marcel-Ioan BOLOȘ**

**Ministrul Cercetării, Inovării și Digitalizării
Bogdan-Gruia IVAN**

**Ministrul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
Adrian-Ioan VEȘTEA**

**Ministrul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului
Ștefan-Radu OPREA**

**Președintele Autorității pentru Digitalizarea României
Dragoș-Cristian VLAD**

AVIZĂM FAVORABIL

**Ministrul Justiției
Alina – Ștefania GORGHIU**